

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

RKR.611.1.2019.DN

Kraków, 2 września 2020 r.

wersja jawna

(tajemnice przedsiębiorstwa i inne informacje prawnie chronione oznaczono [**])

DECYZJA Nr RKR- 6/2020

I.

Na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086), po przeprowadzeniu, z urzędu, postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone,

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się postanowienia wzorców umów stosowane przez przedsiębiorcę Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie o treści:

1. „Umowa Zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, chyba że Abonent złoży w okresie od zawarcia Umowy do 30 dni przed upływem okresu 24 miesięcy, oświadczenie o braku zgody na przekształcenie Umowy zawartej na czas określony 24 miesięcy w Umowę na kolejny czas określony 24 miesięcy.”

[§ 1 ust. 16 wzorca umownego o nazwie Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”) o symbolach: TT/2015/09/01/MD/02, TT/2015/09/01/MD/02/n, TT/2016/04/01/MD/II, § 1 ust. 18 wzorca umownego o nazwie Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”) o symbolach TT/2016/04/01/MD/I/skr, TT/2016/04/04/MD/I/A3, TT/2017/07/01/MD/I],

2. „Umowa zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, o ile Abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia Umowy do 30 dnia przed upływem okresu na jaki Umowa została zawarta.”

[§ 2 ust. 1 wzorca umownego o nazwie: Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych („Konsument”) o symbolach TT/2015/06/01, TT/2015/06/01/N, TT/2017/04/01],

za niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i zakazuje się ich wykorzystywania.

II.

Na podstawie art. 23 b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Twoją Telekomunikację Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie środki usunięcia trwających skutków praktyk stwierdzonych w pkt I niniejszej decyzji w postaci:

1.

Skierowania do konsumentów, będących, na dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji, stronami obowiązujących nadal umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartych i przedłużonych na czas oznaczony na podstawie wzorców umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, o których mowa powyżej w pkt I, na piśmie, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, w terminie 3 (trzech) miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji, informacji o wydaniu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niniejszej decyzji nr RKR - 6/2020 z dnia 2 września 2020 r., o treści:

„Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie informuje, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzją nr RKR - 6/2020 z dnia 2 września 2020 r. uznał za niedozwolone postanowienia wzorców umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, wykorzystywane przez Spółkę w obrocie z konsumentami o następującej treści: (...)”

W związku z powyższym, postanowienia te nie wiążą Pani/Pana, czyli są bezskuteczne. Bezskuteczność powstaje z mocy prawa i nie jest konieczne stwierdzenie jej na drodze sądowej. Klauzulę uznaną za abuzywną należy zatem traktować tak, jakby w ogóle nie została zamieszczona w zawartej umowie. Konsument, który został obciążony opłatami za wypowiedzenie umowy po jej przedłużeniu mogą dochodzić roszczeń od spółki Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o.

Decyzja Prezesa UOKiK została udostępniona na stronie internetowej www.uokik.gov.pl”

(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji Spółki)”.

**)- należy przytoczyć treść postanowień uznanych za niedozwolone z oznaczeniem wzorca, w którym zostały zamieszczone.*

2.

Zamieszczenia na koszt Twojej Telekomunikacji Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oświadczenia o treści:

„Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie informuje, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzją nr RKR - 6/2020 z dnia 2 września 2020 r. uznał za niedozwolone postanowienia wzorców umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, wykorzystywane przez Spółkę w obrocie z konsumentami o następującej treści:

- Umowa Zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, chyba że Abonent złoży w okresie od zawarcia Umowy do 30 dni przed upływem okresu 24 miesięcy, oświadczenie o braku zgody na przekształcenie Umowy zawartej na czas określony 24 miesięcy w Umowę na kolejny czas określony 24 miesięcy.

- Umowa zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, o ile Abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia Umowy do 30 dni przed upływem okresu na jaki Umowa została zawarta.

Decyzja jest prawomocna. Szczegółowe informacje dostępne są w decyzji Prezesa UOKiK nr nr RKR - 6/2020 z dnia 2 września 2020 r. opublikowanej na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod adresem www.uokik.gov.pl.

Wskazane oświadczenie ma być opublikowane w następujący sposób:

[1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),

[2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,

[3] w górnej części strony głównej domeny www.twojatelekomunikacja.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej ww. strony w przyszłości, z możliwością zamknięcia oświadczenia przez użytkownika poprzez kliknięcie krzyżyka w prawym górnym

rogu ramki; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),

[4] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,

[5] fragment: „Decyzja Prezesa UOKiK nr RKR - 6/2020” ma stanowić hiperłącze prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf.

Wskazane oświadczenie powinno zostać umieszczone na stronie głównej w terminie 7 (siedmiu) dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji i utrzymywane przez okres 3 (trzech) miesięcy.

III.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 106 ust. 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* nakłada się na przedsiębiorcę **Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie**, w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 23 a ww. ustawy **karę pieniężną w wysokości 108 806 zł** (słownie: sto osiem tysięcy osiemset sześć złotych) za stosowanie postanowień wzorców umów określonych w pkt I.1-2 niniejszej decyzji, płatną do budżetu państwa.

IV.

Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 i 695), w związku z art. 83 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, postanawia się obciążyć przedsiębiorcę **Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie** kosztami postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz zobowiązuje się przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 44,30 PLN (słownie: czterdzieści cztery złote trzydzieści groszy), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej również jako: „Prezes UOKiK”, „Prezes Urzędu”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w zakresie działań podejmowanych przez przedsiębiorcę **Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie** (dalej również jako: „Przedsiębiorca”, „Spółka”), w związku ze stosowanym przez Spółkę mechanizmem automatycznego przedłużania umów zawartych na czas określony na kolejny czas określony, nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Informacje o tym, że Spółka może stosować niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm., dalej: „k.c.”), Prezes Urzędu powziął w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygnaturze DOIK-610-525/16, poprzedzającego wydanie decyzji Prezesa UOKiK z dnia 26 marca 2018 r. nr DOIK-1/2018.

Uwzględniając ustalenia poczynione w toku postępowania wyjaśniającego, postanowieniem nr RKR-25/2019 z dnia 5 kwietnia 2019 r.¹ Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone stosowanych przez Spółkę, o treści przytoczonej w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

¹ karty nr 1-9 w aktach sprawy;

Jednocześnie, postanowieniem nr RKR-26/2019² z dnia 5 kwietnia 2019 r. zaliczono w poczet dowodów postępowania materiał dowodowy z postępowania wyjaśniającego w postaci pism Spółki wraz z załącznikami³.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania pismem z dnia 23 kwietnia 2019 r.⁴ Spółka złożyła wnioski dowodowe oraz przedstawiła swoje stanowisko odnośnie zarzucanych jej naruszeń. Spółka zaprzeczyła jakoby stosowała we wzorcach umów postanowienia, które byłyby niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Spółka poinformowała, że od 7 listopada 2017 r. nie prowadzi procesu pozyskiwania nowych odbiorców co oznacza, że obecnie nie stosuje wzorców umownych zawierających kwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia.

Spółka podała, że nigdy nie stosowała kwestionowanych wzorców, tzn. nie przedłużała umów na kolejny czas określony wskazany w umowie. Umowy były przedłużane, ale tylko wtedy kiedy zostało to indywidualnie uzgodnione podczas rozmowy telefonicznej z konsumentem dotyczącej zmiany dotychczasowych warunków umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Spółka podkreśliła, że podczas rozmowy telefonicznej klientowi dokładnie wyjaśniano na czym polegały zmiany, na jaki okres umowa zostaje przedłużona, od kiedy będą obowiązywać nowe warunki, ile będzie wynosić nowy abonament, na koniec rozmowy jeszcze raz potwierdzano wszystkie zmiany umowy. Spółka dodała, że konsumentom proponowane były dogodniejsze warunki umowy. Ponadto, do konsumentów przesyłane było pisemne potwierdzenie zmiany warunków umowy.

Jednocześnie Spółka podniosła m.in., że przedłużanie umów zawartych na czas określony na czas nieoznaczony nie jest niezgodne z prawem, a Kodeks cywilny przewiduje takie rozwiązania np. dla umowy najmu czy dzierżawy. Nadto, mechanizm automatycznego przedłużania umowy na czas nieoznaczony jest zgodny z orzecznictwem i stanowiskiem Prezesa UOKiK. Dowodząc swojego stanowiska Spółka przywołała wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 17 marca 2009 r., sygn. akt XVII AmC 238/08.

Generalnie, Spółka nie zgodziła się ze stanowiskiem Prezesa UOKiK jakoby stosowane przez nią we wzorcach umów postanowienia były niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Spółka podniosła, że kwestionowane postanowienia nie kształtują praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz nie naruszają w sposób rażący jego interesów, ponieważ są przedstawione w sposób jasny i zrozumiały. W ocenie Spółki, biorąc powyższe pod uwagę oraz definicję przeciętnego konsumenta, o której mowa w art. 2 pkt 8 *ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym* (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 2070), należy uznać, że w omawianym przypadku nie została naruszona zasada lojalnego zachowania względem konsumenta. Konsument ma możliwość swobodnego podjęcia decyzji, czy nadal chce kontynuować umowę, czy też ma wolę jej zakończenia.

Spółka podkreśliła, że obecnie społecznie akceptowalną praktyką jest automatyczne przedłużanie usług świadczonych okresowo. Intencją Spółki nie było ograniczenie konsumenta w jego prawach, czy naruszenie jego interesów. Wręcz przeciwnie, Spółka chciała w ten sposób jak najlepiej ten interes chronić. W ocenie Spółki korzystniejsze dla konsumenta jest przedłużenie umowy niż zakończenie świadczenia usług z dniem wygaśnięcia pierwotnej umowy. Większość klientów nie pamięta dokładnie kiedy wygasa dana umowa i w przypadku braku automatycznego przedłużenia umowy z końcem upływu terminu na jaki została zawarta, doszłoby do sytuacji kiedy po tym terminie przestałyby być świadczone usługi telekomunikacyjne. Dalej Spółka wskazuje, że zakończenie umowy na czas określony w przypadku gdy konsument chciałby kontynuować umowę wiązałoby się dla niego

² karta nr 10 w aktach sprawy;

³ karty nr 11-444 w aktach sprawy;

⁴ karty nr 448-462 w aktach sprawy;

z niedogodnościami (poświęcenie czasu na kontakt ze Spółką, koszty połączenia telefonicznego). Dlatego, w ocenie Spółki treść zakwestionowanych postanowień wynika z troski o komfort i wygodę konsumentów.

Jednocześnie za ważne Spółka uznała, że konsument ma możliwość złożenia oświadczenia woli o niewyrażeniu zgody na przedłużenie umowy już od dnia zawarcia umowy. Ma zatem ponad dwadzieścia miesięcy czasu na zastanowienie się czy chce dalej kontynuować współpracę ze Spółką.

Postanowieniem nr RKR-43/2019⁵ z dnia 21 lipca 2020 r. zaliczono w poczet dowodów postępowania materiał dowodowy uzyskany przez Prezesa Urzędu w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów stosowanych przez spółkę Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, prowadzonym pod sygnaturą DOIK-610-525/16, w postaci sprawozdania finansowego ww. przedsiębiorcy za 2017 rok.

Pismem z dnia 21 lipca 2020 r.⁶ Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz możliwości zapoznania się z nim. Spółka nie skorzystała z tego uprawnienia.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie jest przedsiębiorcą wpisanym w dniu 23.04.2015 r. do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy pod numerem 0000554519. Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Spółka oferuje świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci stacjonarnej oraz komórkowej na terytorium Polski. Przedsiębiorca oferuje konsumentom różnego rodzaju usługi telekomunikacyjne oparte na: WLR, Prefixie, Preselekcji i sieci wirtualnej oraz usługi dodatkowe. Ponadto Prezes Urzędu ustalił, że przy zawieraniu umów dotyczących ww. usług Twoja Telekomunikacja postuluje się różnymi rodzajami wzorców umów, w tym m.in. grupa wzorców umów pod nazwą „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”)”⁷ oraz grupa wzorców umów pod nazwą „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych („Konsument”)”⁸. We wzorcach zamieszczono postanowienia o treści:

1. *„Umowa Zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, chyba że Abonent złoży w okresie od zawarcia Umowy do 30 dni przed upływem okresu 24 miesięcy, oświadczenie o braku zgody na przekształcenie Umowy zawartej na czas określony 24 miesięcy w Umowę na kolejny czas określony 24 miesięcy.”*

[§ 1 ust. 16 wzorca umownego o nazwie *Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”)* o symbolach: TT/2015/09/01/MD/02, TT/2015/09/01/MD/02/n, TT/2016/04/01/MD/II, § 1 ust. 18 wzorca umownego o nazwie *Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”)* o symbolach TT/2016/04/01/MD/I/skr, TT/2016/04/04/MD/I/A3, TT/2017/07/01/MD/I],

⁵ karty nr 608-626 w aktach sprawy;

⁶ karty nr 627-628 w aktach sprawy;

⁷ wzorce umów o symbolach: TT/2015/09/01/MD/02, TT/2015/09/01/MD/02/n, TT/2016/04/01/MD/II, TT/2016/04/01/MD/I/skr, TT/2016/04/04/MD/I/A3, TT/2017/07/01/MD/I;

⁸ wzorce umów o symbolach: TT/2015/06/01, TT/2015/06/01/N, TT/2017/04/01;

2. „Umowa zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, o ile Abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia Umowy do 30 dnia przed upływem okresu na jaki Umowa została zawarta.”

[§ 2 ust. 1 wzorca umownego o nazwie: *Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych („Konsument”)* o symbolach TT/2015/06/01, TT/2015/06/01/N, TT/2017/04/01].

Wzorce umowne pod nazwą *Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”)* o symbolach:

- TT/2015/09/01/MD/02 i TT/2015/09/01/MD/02/n były wykorzystywane przez Spółkę w obrocie z konsumentami od 1 września 2015 r.
- TT/2016/04/01/MD/II i TT/2016/04/01/MD/I/skr n były wykorzystywane przez Spółkę w obrocie z konsumentami od 1 kwietnia 2016 r.
- TT/2016/04/04/MD/I/A3 był wykorzystywany przez Spółkę w obrocie z konsumentami od 4 kwietnia 2016 r.
- TT/2017/07/01/MD/I był wykorzystywany przez Spółkę w obrocie z konsumentami od 1 lipca 2017 r.

Wzorce umowne pod nazwą *Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych („Konsument”)* o symbolach:

- TT/2015/06/01 i TT/2015/06/01/N były wykorzystywane przez Spółkę w obrocie z konsumentami od 1 czerwca 2015 r.
- TT/2017/04/01 był wykorzystywany przez Spółkę w obrocie z konsumentami od 1 kwietnia 2017 r.

Spółka oświadczyła⁹, że powyższe wzorce umów były stosowane do czasu zakończenia umowy z ostatnim abonentem, który miał zawartą umowę na danym wzorze i żaden z konsumentów, którzy zawarli umowy w oparciu o ww. wzorce nie jest już klientem Spółki. Jednocześnie Spółka wskazała, że nie jest w stanie określić dat zakończenia korzystania z danych wzorców ponieważ nie pozwalają na to stosowane przez Spółkę systemy. Oświadczyła ponadto, że po 7 listopada 2017 r. nie prowadzi procesu pozyskiwania nowych klientów.

Niezależnie od powyższego Prezes Urzędu ustalił, że w Internecie funkcjonuje strona Spółki <http://www.twojatelekomunikacja.pl/> zawierająca pełną ofertę usług telekomunikacyjnych, z danymi kontaktowymi dla zainteresowanych klientów.

Analiza przedłożonych wzorców wykazała, że przedłużenie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych na czas oznaczony wiąże się z przyznaniem konsumentowi ulgi w wysokości i na warunkach wynikających z postanowień regulaminów i cenników. I tak, np. Spółka udziela abonentowi który zawarł umowę na czas określony 24 miesiące łącznej ulgi w wysokości 1 817,00 zł¹⁰, 1 549,88 zł¹¹, 1 505,24 zł¹².

Mając powyższe ustalenia na uwadze Prezes UOKiK zważył, co następuje:

I.

Rozstrzygnięcie w pkt I sentencji decyzji

⁹ Karty nr 601-603 w aktach sprawy;

¹⁰ § 1 pkt 8 Cennika Promocyjnego Bez Limitów (Połączenia Stacjonarne), § 1 pkt 8 Cennika Promocyjnego Bez Limitów (Połączenia Stacjonarne i Komórkowe) – karty nr 145-159 w aktach sprawy;

¹¹ § 1 pkt 1 Cennika Promocyjnego Premium do Wszystkich – karty nr 169-183 w aktach sprawy;

¹² § 1 pkt 6 Cennika Promocyjnego Mobilny Dom Twoje Extra 100 Minut – karty nr 193-203 w aktach sprawy;

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do art. 1 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086 - dalej: "uokik"), ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu jest prowadzona w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W opinii Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny. Wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, zainteresowanych usługami telekomunikacyjnymi, którzy mogli być narażeni na stosowanie przez Spółkę we wzorcach umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych niedozwolonych postanowień umownych. Zakwestionowane działania Spółki nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wynika z faktu postępowania się przez Spółkę wzorcami umowy przy oferowaniu usług konsumentom.

Należy jednocześnie podkreślić, że przepisy art. 385¹ i art. 385³ k.c., które stanowią materialną podstawę ingerencji Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie, implementują do prawa krajowego dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U.U.E.L.1993.95.29). Interpretacji tych przepisów należy zatem dokonywać w odniesieniu do uregulowań zawartych w dyrektywie. Zgodnie z preambułą dyrektywy, obowiązkiem państw członkowskich jest zapewnienie, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały nieuczciwych warunków. Należy tym samym uznać, że ochrona interesu publicznego w rozpatrywanej sprawie wyraża się także w konieczności zagwarantowania, by we wzorcach umów wykorzystywanych przez przedsiębiorców w relacjach z konsumentami nie występowały niedozwolone postanowienia umowne.

Naruszenie art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art. 23a *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c. Odwołanie się do stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. powoduje, że zrekonstruowanie treści zakazu wynikającego z art. 23a ww. ustawy wymaga sięgnięcia także do uregulowań kodeksowych, odnoszących się do wzorców umów i postanowień niedozwolonych¹³. O ile bowiem art. 385¹ § 1 k.c. określa cywilnoprawne skutki zastosowania w umowie niedozwolonego postanowienia umownego, o tyle art. 23a ww. ustawy ustanawia publicznoprawny zakaz w tym zakresie. Należy w tym miejscu wyjaśnić, że art. 23a ustawy, obowiązujący od dnia 17 kwietnia 2016 r., został wprowadzony przez *ustawę z dnia 5 sierpnia 2015r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1634). Ustawa ta uchyliła jednocześnie przepisy art. 479³⁶-479⁴⁴ Kodeksu postępowania cywilnego, na mocy których o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone orzekał Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK; SOKiK rozpoznaje nadal sprawy, w których pozwy złożone zostały przed dniem 17 kwietnia 2016r.). Oprócz zmiany kognicji w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, zmianie uległa również sama treść zakazu. Regulujący tę kwestię art. 479³⁸ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego stanowił, że

¹³ por. K. Pacuła, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów; art. 23a-23d i 99a-99f. Komentarz pod red. K. Osajdy*, 2018, wyd. 1, Legalis;

powództwo w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone może wytoczyć każdy, kto według oferty pozwanego mógłby zawrzeć z nim umowę zawierającą postanowienie, którego uznania za niedozwolone żąda się pozwem. Ww. przepis przewidywał więc, że muszą wystąpić dwa elementy: oferta pozwanego (przedsiębiorcy) oraz możliwość zawarcia z nim umowy, tj. możliwość powstania węzła obligacyjnego pomiędzy konsumentem a pozwanym przedsiębiorcą. Zakaz ten przedstawiany był w ujęciu podmiotowym. Zakaz wynikający z art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów opiera się natomiast na innej konstrukcji prawnej. Ustawodawca nie powtórzył wymogu potencjalnego zawarcia z konsumentem przez przedsiębiorcę, będącego obecnie stroną postępowania przed Prezesem Urzędu, umowy obejmującej kwestionowane postanowienie. Uzasadniony jest wniosek, że zamiast podejścia podmiotowego ustawodawca zwraca uwagę na samą czynność, polegającą na stosowaniu we wzorcu umowy postanowienia niedozwolonego. Chodzi o pewien stan gotowości do wykorzystania wzorca umowy. Stosowanie wzorca nie powinno być jednak utożsamiane ze skutecznym zawieraniem umów przy jego wykorzystaniu. O braku naruszenia zakazu z art. 23a ustawy nie przesądza to, że przedsiębiorca nie zawarł jakiegokolwiek umowy przy jego wykorzystaniu¹⁴.

W świetle powyższego Prezes UOKiK nie uwzględnił argumentu Spółki, jakoby nie wykorzystywała kwestionowanych postanowień, oraz że przedłużała umowy na czas określony jedynie po indywidualnym uzgodnieniu z konsumentem. Bezspornym jest, że Spółka stosowała we wzorcach umowy kwestionowane postanowienia. Oznacza to, że wprowadzając do obrotu ww. wzorce Spółka stworzyła możliwość wykorzystania zakwestionowanych postanowień.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

W świetle ww. przepisu dla stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę we wzorcach umów zawieranych z konsumentami¹⁵ niedozwolonych postanowień umownych niezbędne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia poniższych przesłanek:

1. postanowienie jest stosowane przez przedsiębiorcę wobec konsumentów;
2. postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione;
3. postanowienie nie określa głównych świadczeń stron;
4. postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami;
5. postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumentów rażąco naruszając ich interesy.

Status przedsiębiorcy

Zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych adresowany jest wyłącznie do przedsiębiorców.

Spółka prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000554519. A zatem, posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm.). W konsekwencji dysponuje także statusem przedsiębiorcy na gruncie unormowania art. 4 pkt 1 uokik.

¹⁴ tamże;

¹⁵ Konsumentem w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ k.c.", w związku z art. 4 pkt 12 uokik).

Uwzględniając powyższe należy uznać, że pierwsza przesłanka niezbędna dla uznania stosowanych przez Spółkę postanowień za niedozwolone została spełniona.

Brak indywidualnego uzgodnienia

W przypadku postępowania w sprawie uznania postanowienia za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes UOKiK, nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Spółką a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że Spółka wprowadziła oceniany wzorzec do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia umowy z jego wykorzystaniem.

Należy zatem uznać, że druga z wyżej wskazanych przesłanek do stwierdzenia abuzywności postanowień umownych stosowanych przez Spółkę została spełniona.

Główne świadczenia stron

Podkreślenia wymaga, że za świadczenia główne uznaje się te, które zmierzają bezpośrednio do osiągnięcia celu umowy, tj. bez których nie dochodzi do powstania zobowiązania z danej umowy. W wyroku z dnia 8 czerwca 2004r. sygn. akt I CK 635/03 Sąd Najwyższy stwierdził, że pojęcie „głównych świadczeń stron”, o którym mowa w art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Zdaniem Sądu Najwyższego, przemawia za tym treść tego przepisu, w którym ustawodawca posłużył się terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron”, a nie zwrotem „dotyczące” takiego świadczenia, który ma szerszy zakres.

W praktyce, w obrocie prawnym, są to postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Na gruncie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych za główne świadczenia przedsiębiorcy należy uznać zobowiązanie do świadczenia usług telekomunikacyjnych wskazanych w umowie, z kolei odpowiadającym mu zobowiązaniem konsumenta jest obowiązek zapłaty określonej w umowie ceny.

Zakwestionowane postanowienia, regulujące kwestię automatycznego przedłużenia zawartej przez strony umowy, po upływie okresu, na jaki umowa została zawarta, nie określają głównych świadczeń stron umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Dlatego ww. postanowienia mogą podlegać ocenie z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 385¹ § 1 k.c.

Sprzeczność z dobrymi obyczajami

Wykładnia art. 385¹ § 1 k.c. prowadzi do wniosku, że abstrakcyjna ocena abuzywności postanowienia wzorca powinna uwzględniać dwie przesłanki wymienione w tym przepisie: „sprzeczność z dobrymi obyczajami” oraz „rażące naruszenie interesów konsumenta”, które muszą być spełnione kumulatywnie.

Dobre obyczaje pojmowane są jako reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Istotą tego pojęcia jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien on wyrażać się właściwym informowaniem o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniem partnerów umów. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, a także wykorzystania jego niewiedzy lub

naiwności. Chodzi więc o postępowanie, które potocznie jest rozumiane jako nieuczciwe, nierzetelne, sprzeczne z akceptowanymi standardami działania¹⁶.

Dobre obyczaje są pozaprawnymi normami postępowania, którymi winni kierować się przedsiębiorcy względem konsumentów. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z nimi praktykami życia gospodarczego. Oceniając postanowienie pod kątem tej przesłanki Prezes Urzędu musi dokonać jej konkretyzacji, tj. wskazać, na czym polega naruszenie dobrych obyczajów w tym postanowieniu.

Przy ocenie nieuczciwego charakteru danego postanowienia pomocna może być weryfikacja jego „przyzwoitości”, polegająca na zbadaniu, czy oceniane postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Ocena taka wymaga także ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli. Jeżeli konsument byłby w lepszej sytuacji na podstawie ogólnych przepisów, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że ma ono charakter nieuczciwy¹⁷.

Rażące naruszenie interesów konsumenta

Druga z wymienionych przesłanek odnosi się do rażącego, a więc doniosłego, znaczącego naruszenia interesów konsumenta. Pojęcie „interesy” konsumenta należy przy tym rozumieć szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak: niewygodna organizacyjna, strata czasu, nierzetelne traktowanie, naruszenie prywatności konsumenta, czy inne uciążliwości, jakie mogłyby powstać na skutek wprowadzenia do zawartej umowy ocenianego postanowienia. Przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy z kolei stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy groźących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą bądź z konsumentami. Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres groźących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności¹⁸.

Dokonując wykładni art. 385¹ § 1 k.c. Sąd Najwyższy w wyroku z 13 lipca 2005 r. sygn. akt I CK 832/04 wskazał, że „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści takiego stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. Sąd Najwyższy podkreślił jednocześnie, że obie wskazane w tym przepisie formuły prawne służą ocenie tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakreślone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego.

Podkreślenia wymaga, że konsumenci są faktycznie słabszą stroną stosunku umownego w relacji z przedsiębiorcą. Przewaga dostawcy usług telekomunikacyjnych polega m.in. na możliwości kształtowania postanowień wzorców umów stosowanych w obrocie z konsumentami. Konsument posiada jedynie możliwość podjęcia decyzji, czy do danej umowy przystąpić. Powyższe, w odniesieniu do usług telekomunikacyjnych potwierdza m.in. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 12 czerwca 2019 r.,

¹⁶ por. wyroki SOKiK z dnia: 23 lutego 2006 r. sygn. akt XVII AmA 118/04, 14 grudnia 2006 r. sygn. akt XVII AmC 152/05 i 4 września 2012 r. sygn. akt XVII AmC 5500/11; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2004 r. sygn. akt I CK 635/03;

¹⁷ por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 19 marca 2007 r. sygn. akt III SK 21/06, 11 października 2007 r. sygn. akt III SK 19/07 i 29 sierpnia 2013 r. sygn. I CSK 660/12;

¹⁸ por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2004 r. sygn. akt I CK 635/03; wyrok SOKiK z dnia 26 maja 2015 r. sygn. akt XVII AmC 2615/14;

w sprawie o sygn. C-628/17, w którym Trybunał w pkt 36 wskazał: „należy również wziąć pod uwagę cel dyrektywy 2005/2919 polegający w szczególności na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi oraz okoliczność, iż w stosunku do przedsiębiorcy konsument znajduje się na słabszej pozycji, w szczególności w odniesieniu do poziomu informacji, zwłaszcza w dziedzinie tak technicznej jak dziedzina usług telekomunikacyjnych, w której bezsprzecznie istnieje znaczna asymetria informacji i kompetencji technicznych między tymi stronami (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2018 r., Wind Tre i Vodafone Italia, C-54/17 i C-55/17, EU:C:2018:710, pkt 54)”²⁰. Jakkolwiek przedmiotem oceny TSUE w postępowaniu poprzedzającym wydanie zaskarżonego wyroku były przepisy dyrektywy o nieuczciwych praktykach handlowych, tym niemniej zacytowane stanowisko może zostać przeniesione na grunt niniejszej decyzji z uwagi na to, że w sposób ogólny odnosi się do charakteru relacji umownych pomiędzy konsumentami a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.

Ocena postanowień wzorców umów stosowanych przez Spółkę

Jak wyżej wskazano, stosowane przez Spółkę wzorce umów pod nazwą „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”)” i „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych („Konsument”)” zawierały postanowienia o treści:

1. *Umowa Zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, chyba że Abonent złoży w okresie od zawarcia Umowy do 30 dni przed upływem okresu 24 miesięcy, oświadczenie o braku zgody na przekształcenie Umowy zawartej na czas określony 24 miesięcy w Umowę na kolejny czas określony 24 miesięcy.*”
2. *„Umowa zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy, o ile Abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia Umowy do 30 dnia przed upływem okresu na jaki Umowa została zawarta.”*

Prezes Urzędu uznał, że ww. postanowienia, przewidujące automatyczne przedłużenie umów zawartych na czas określony na kolejny czas określony w przypadku braku aktywnego działania ze strony konsumenta, spełniają przesłanki niedozwolonego postanowienia umowy w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

W ocenie Prezesa UOKiK, sprzeczność z dobrymi obyczajami tych postanowień przejawia się w naruszeniu przez Spółkę zasady rzetelnego traktowania kontrahentów i wykorzystania pozycji profesjonalisty przy formułowaniu postanowień umownych. W opinii Prezesa Urzędu, dobrym obyczajem w relacjach przedsiębiorcy z konsumentami powinno być respektowanie przez przedsiębiorcę faktu zakończenia łączącego strony stosunku umownego wskutek upływu czasu, na jaki został przewidziany, tj. nieprzedłużanie go automatycznie na dalszy czas oznaczony, gdy konsument nie podejmie określonych czynności. Dobry obyczaj wymaga, aby na etapie zawierania umowy konsument mógł dokonać swobodnego i świadomego wyboru, decydując o przedłużeniu umowy zawartej na czas oznaczony o kolejny czas oznaczony bądź o jej nieprzedłużaniu, przy jednoczesnym zapewnieniu przez przedsiębiorcę na etapie przedkontraktowym rzetelnej i pełnej informacji co do konsekwencji dokonanego wyboru.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na argumentację Spółki odnośnie postawionego jej zarzutu. Spółka odrzuciła stanowisko Prezesa przedstawione w postanowieniu nr RKR-25/2019 z dnia 5 kwietnia 2019 r. o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Spółka podkreśliła, że obecnie automatyczne przedłużanie usług świadczonych okresowo jest społecznie akceptowalną praktyką. W dalszej argumentacji Spółka wywodzi, że przedłużanie umów zawartych na czas oznaczony na czas nieoznaczony nie jest niezgodne z prawem, a Kodeks cywilny przewiduje takie rozwiązania np. dla umowy najmu czy dzierżawy. Nadto, mechanizm automatycznego

przedłużania umowy na kolejny czas nieoznaczony jest zgodny z orzecznictwem i stanowiskiem Prezesa UOKiK.

Trzeba jednak zauważyć, że zakwestionowane postanowienia dotyczą automatycznego przedłużania umów zawartych na czas oznaczony na kolejny czas oznaczony, a nie na czas nieoznaczony. A zatem, Spółka odniosła się do sytuacji, która nie była przedmiotem zarzutu.

Zdaniem Prezesa UOKiK umowa na czas oznaczony nie musi bezwzględnie ulegać rozwiązaniu z końcem okresu, na jaki została zawarta. Prezes Urzędu uznaje za dopuszczalne postanowienia wzorców przewidujące automatyczne przedłużenie umowy zawartej na czas oznaczony w umowę na czas nieoznaczony na podstawie postanowień umownych, jeżeli konsument nie złoży przeciwnego oświadczenia, pod warunkiem jednak skutecznego przekazania konsumentowi informacji w tym zakresie nie tylko przy zawieraniu umowy, ale także w okresie poprzedzającym termin na złożenie ww. oświadczenia. Tego rodzaju postanowienia nie mają abuzywnego charakteru, ponieważ rozwiązanie umowy zawartej na czas nieoznaczony nie pociąga za sobą konsekwencji finansowych dla konsumenta (obowiązku zwrotu ulgi przyznanej przy zawieraniu umowy zgodnie z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2019 r. poz. 2460 ze zm.)).

Na podstawie zakwestionowanych postanowień Spółka może uznać, że zawarta z konsumentem umowa, której ustalony okres obowiązywania kończy się, automatycznie przedłuży się, jeżeli konsument nie złoży innego oświadczenia woli. W konsekwencji, nie dojdzie do ustania dotychczasowej umowy, pomimo faktycznego upływu okresu, na jaki została zawarta. Sprzeczność ww. postanowień z dobrymi obyczajami polega więc na przerzuceniu na konsumenta obowiązku podejmowania dodatkowych czynności w celu niedopuszczenia do przedłużenia zawartej umowy na kolejny czas oznaczony w sytuacji, w której konsument nie ma żadnego wpływu na treść tych postanowień.

Takie ukształtowanie praw i obowiązków stron może świadczyć o naruszeniu równowagi kontraktowej i postawieniu konsumenta w dużo gorszej pozycji, niż jest Spółka. Automatyczne przedłużenie umowy jest niewątpliwie korzystne dla Spółki, która dzięki temu może utrzymać pozyskanych już wcześniej abonentów, wiążąc ich w kolejnym okresie dotychczasową ofertą, bez podejmowania działań, które musiałaby podjąć, aby zachęcić np. nowych klientów do skorzystania z jej usług. Ten mechanizm może jednak być niekorzystny dla konsumenta. Jego stosowanie oznacza, że upływ okresu umowy nie wywiera żadnego skutku, a zakończenie stosunku umownego uzależnione jest od podjęcia przez konsumenta dodatkowych czynności.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu niniejszego postępowania Spółka podkreśliła, że postanowienia kwestionowane w pkt I sentencji niniejszej decyzji nie naruszają zasady lojalnego zachowania kontrahenta względem konsumenta, bowiem są skonstruowane w sposób przejrzysty i jasny. Zdaniem Spółki, zgodnie z ww. postanowieniem, konsument ma możliwość swobodnie podjąć decyzję, czy chce nadal kontynuować umowę z kontrahentem, czy też ma wolę jej zakończenia. W tym miejscu Prezes Urzędu podnosi, że istota zarzutu z pkt I. sentencji decyzji sprowadza się do stosowania postanowień, które powodują obciążenie konsumenta obowiązkiem podjęcia działań w celu uniknięcia automatycznego przedłużenia umowy na kolejny czas oznaczony. Kwestionowane postanowienia ograniczają swobodę podejmowania decyzji przez konsumenta, ponieważ na ich gruncie brak działania konsumenta powoduje automatyczne przedłużenie umowy i tym samym może skutkować tym, czego konsument *de facto* nie chce.

W ocenie Prezesa Urzędu, zakwestionowane postanowienia naruszają także rażąco interesy ekonomiczne i pozaekonomiczne konsumenta. Przede wszystkim ich zastosowanie może wiązać się z niedogodnościami po stronie konsumenta, wynikającymi nie tylko z konieczności złożenia odpowiedniego oświadczenia, ale także zachowania terminu, w którym powinno być przedstawione Spółce. Wymaga to np. zwrócenia przez konsumenta szczególnej uwagi na upływający czas obowiązywania umowy, śledzenia i pilnowania, czy nie upłynął ostateczny

termin, w którym oświadczenie może być złożone. Co więcej, zamierzając nie dopuścić do automatycznego przedłużenia umowy konsument powinien również zwrócić uwagę na treść składanego oświadczenia, tak by miało moc skutecznego wypowiedzenia umowy.

W ocenie Prezesa UOKiK bez znaczenia pozostaje fakt, że jak podnosi Spółka, po automatycznym przedłużeniu umowy na kolejny czas oznaczony konsument będzie ponosił takie same opłaty (przy zastosowaniu ulg). Istotne jest, że kolejna terminowa umowa utrudnia konsumentowi możliwość uwolnienia się od stosunku umownego i niesie ze sobą konsekwencje w postaci zwrotu części kwoty przyznaných ulg w razie rozwiązania jej przed końcem okresu, na który została zawarta. Podobną argumentację przedstawił SOKiK w wyroku z dnia 15 stycznia 2019 r. (XVII AmA 19/17) uznając, iż „nie sposób zgodzić się z argumentami, że taka konstrukcja umowy była korzystna dla konsumenta, bo pozwalała mu na zawarcie umowy na takich samych warunkach jak poprzednio, z utrzymaniem poprzednich promocji. Długość trwania umowy ten argument niweluje, bowiem po tak długim czasie na rynku mogą pojawić się o wiele bardziej atrakcyjne oferty. I jeżeli konsument nie podejmie aktywności umowa ulegnie przedłużeniu na dotychczasowych warunkach, co uniemożliwi mu wybór korzystniejszej oferty”.

Wskazany mechanizm świadczy o nieuzasadnionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta, skoro to konsument został obciążony dodatkowymi obowiązkami w celu zapobieżenia przedłużeniu umowy, a Spółce zagwarantowano kontynuację umowy bez podejmowania przez nią jakichkolwiek działań.

Należy zauważyć, że automatyczne przedłużenie umowy skutkuje związaniem konsumenta umową ze Spółką na dalszy, wielomiesięczny czas oznaczony na dotychczasowych warunkach promocyjnych, tj. przy zastosowaniu przyznaných ulg (np. w opłacie abonamentowej). Jak wyżej wskazano, jeżeli konsument chciałby jednostronnie rozwiązać tak przedłużoną umowę choćby w pierwszym miesiącu po jej automatycznej prolongacji, będzie zobowiązany do zwrotu odpowiedniej części przyznanej mu ulgi¹⁹. W takiej sytuacji Spółka może bowiem wystąpić do konsumenta na podstawie art. 57 ust. 6 *Prawa telekomunikacyjnego* z żądaniem zwrotu wartości przyznanej mu ulgi, pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania.

Co za tym idzie, zastosowanie ww. postanowień prowadzi do postawienia konsumenta wobec alternatywy: kontynuowania umowy mimo, że tego nie chce i ponoszenia opłat na rzecz Spółki przez kolejne 24 miesiące bądź jednostronnego rozwiązania przedłużonej umowy i zwrotu Spółce udzielonej ulgi. Niezależnie od tego, jaką decyzję podejmie konsument, w każdej z wymienionych sytuacji poniesie negatywne skutki ekonomiczne w następstwie dokonanego wyboru.

Zdaniem Prezesa Urzędu, abuzywność omawianych postanowień potwierdza również test ich „przyzwoitości”. Niewątpliwie konsument byłby w lepszej sytuacji, gdyby we wzorcu nie zamieszczono tej treści postanowień, ponieważ nie ciążyłby na nim obowiązek podjęcia określonych działań celem zapobieżenia automatycznemu przedłużeniu jego dotychczasowej umowy ze Spółką.

Odnosząc się do postawionych zarzutów Spółka zaprzeczyła jakoby omawiane postanowienia mogły rażąco naruszać interesy konsumentów. Spółka wskazała, iż aby naruszenie interesów konsumenta było rażące konieczne jest ustalenie, jak wyglądałyby prawa i obowiązki konsumenta w sytuacji braku analizowanej klauzuli. Zdaniem Spółki w przypadku braku omawianej klauzuli, konsument, któremu zakończyłaby się umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a który chciałby zawrzeć ją ponownie musiałby specjalnie wybrać się do Biura Obsługi Abonentów. Z uwagi na to, iż konsumenci korzystający z usług Spółki, to w większości osoby starsze, Spółka podnosi, że „z pewnością łatwiej byłoby im złożyć

¹⁹ por. m.in. § 1 ust. 21 wzorca umowy „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych Mobilny Dom („Konsument”)”, § 1 ust. 13 „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych („Konsument”)”;

pisemnie oświadczenie woli zakończenia umowy za pośrednictwem operatora pocztowego aniżeli udać się do Biura Obsługi Abonentów celem zawarcia kolejnej umowy". Powyższa argumentacja - zdaniem Prezesa Urzędu - nie znajduje podstaw do uwzględnienia. W ocenie Prezesa UOKiK nieuprawnione jest twierdzenie, że zawarcie nowej umowy osobiście w Biurze Obsługi Abonentów jest bardziej uciążliwe niż kontynuowanie umowy automatycznie przedłużonej na kolejny czas oznaczony (ponieważ Spółka poprzez stosowanie wzorca umowy z góry tak założyła), w sytuacji, gdy konsument nie chce jej kontynuować. Z reguły bowiem wola kontynuowania umowy na dotychczasowych warunkach będzie działać motywująco do podjęcia działania w tym kierunku, zaś brak woli kontynuowania umowy w ogóle lub na dotychczasowych warunkach nie ma tej samej siły sprawczej. Nie można również zakładać, jak twierdzi Spółka, że skoro konsument nie złożył oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy lub na dalszym etapie - oświadczenia woli jej zakończenia „to oznacza, iż jest zadowolony z usług świadczonych przez Spółkę i chce kontynuować umowę”. Konsument może bowiem zapomnieć, że spoczywa na nim obowiązek powiadomienia Spółki o braku woli kontynuowania umowy lub może uchybić terminowi jego spełnienia.

W tym miejscu należy wskazać, że w odniesieniu do złożonych przez Spółkę wniosków dowodowych w zakresie przeprowadzenia rozprawy administracyjnej w toku postępowania i przesłuchania na niej w charakterze świadków wskazanych współpracowników Spółki, Prezes Urzędu uznał, że nie zasługują one na uwzględnienie. Uzasadniając odrzucenie wniosków dowodowych w powyższym zakresie, Prezes UOKiK zwraca uwagę na fakt, że przedmiotowe postępowanie toczy się w sprawie o uznanie postanowień wzorców umów za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ k.c. Jak zostało podniesione, przedmiotem kontroli abstrakcyjnej wzorca przez Prezesa UOKiK są postanowienia wzorca umowy, nie zaś konkretne postanowienia umowy lub sposób jej wykonania. Oznacza to, że prowadzona przez Prezesa Urzędu kontrola abstrakcyjna wzorca umowy Spółki jest oderwana od konkretnej umowy i wynikającego z niej rozkładu praw i obowiązków stron. Dokonując tej kontroli Prezes Urzędu ocenia treść wzorca, a nie sposób jego wykorzystania w konkretnym przypadku. Prezes UOKiK nie bada zatem w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Spółką a potencjalnym konsumentem. Tym samym zawnioskowane przez Spółkę dowody w postaci przesłuchania w charakterze świadków wskazanych osób na okoliczność potwierdzenia, że Spółka nigdy nie naliczała konsumentom żadnych opłat dodatkowych z tytułu rozwiązania przedłużonej umowy, nie mają znaczenia dla przedmiotowej sprawy, ponieważ dotyczą konkretnych stosunków istniejących pomiędzy Spółką a konsumentami i odnoszą się do sposobu wykonywania zawartych umów.

Mając na względzie powyższe, Prezes Urzędu uznał, że ww. postanowienia stanowią niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego.

Uznając wymienione powyżej postanowienia za niedozwolone, zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu zakazał Spółce ich wykorzystywania.

Uwzględniając powyższe, orzeczono jak w pkt I sentencji.

II.

Rozstrzygnięcie w pkt II sentencji decyzji

Zgodnie z art. 23b ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującej jego wykorzystywania, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do:

1. poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie ww. wzorca o uznaniu za niedozwolone jego postanowień- w sposób określony w decyzji.;
2. złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

W rozpatrywanej sprawie Prezes Urzędu zdecydował o zastosowaniu wskazanych środków, w postaci nałożenia na Spółkę obowiązku skierowania do konsumentów, będących stronami obowiązujących nadal umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartych na czas oznaczony na podstawie wymienionych wzorców umów informacji o wydaniu przez Prezesa Urzędu niniejszej decyzji oraz w postaci złożenia stosownego oświadczenia na stronie internetowej Spółki.

Postanowienia określone w punktach I.1 i I.2 sentencji niniejszej decyzji zawarte są we wzorcach umownych, które Spółka stosowała w obrocie z udziałem konsumentów. Zgodnie z oświadczeniem Spółki, po 7 listopada 2017 r. nie prowadzi procesu pozyskiwania nowych abonentów. Poza złożeniem oświadczenia Spółka w żaden sposób nie wykazała, że umowy zawarte w oparciu o kwestionowane wzorce już wygasły. Tymczasem, z ustaleń Prezesa Urzędu wynika, że Spółka w dalszym ciągu prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług telekomunikacyjnych. W tych okolicznościach oraz biorąc pod uwagę treść kwestionowanych postanowień Prezes UOKiK nie mógł uznać za pewne oświadczenia Spółki i uwzględnił, że może istnieć pewna grupa klientów Spółki, będących stronami obowiązujących umów.

Należało zatem uznać, że w odniesieniu do ww. grupy klientów, skutki stosowania postanowień umownych, o których mowa w art. 23a uokik nie zostały dotychczas przez Spółkę w żaden sposób usunięte. Tym samym skierowanie pisma, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, do konsumentów, którzy zawarli umowy ze Spółką w oparciu o wzorce umów, zawierające postanowienia, o których mowa w punkcie I niniejszej decyzji i nadal są stronami tych umów, informacji o niedozwolonym charakterze ww. postanowień, umożliwi konsumentom podjęcie decyzji o ewentualnym dochodzeniu swoich indywidualnych roszczeń na drodze cywilnoprawnej.

Środek w postaci obowiązku publikacji oświadczenia o wskazanej treści, w ocenie Prezesa Urzędu, pozwoli zrealizować przede wszystkim cele informacyjne i edukacyjne decyzji. Informacja o wydaniu decyzji zostanie zamieszczona na stronie internetowej Spółki, dostępnej wszystkim konsumentom, także tym, którzy mogli być poszkodowani w wyniku działań Spółki, a nie są już stronami umów i przez to nie otrzymali tej informacji listem poleconym. W przypadku tych konsumentów, informacja taka umożliwi im podjęcie decyzji o ewentualnym dochodzeniu swoich indywidualnych roszczeń na drodze cywilnoprawnej. Publikacja oświadczenia spełni również funkcję prewencyjną i odstraszącą innych przedsiębiorców przed stosowaniem niedozwolonych postanowień umownych.

Nałożenie na Spółkę obowiązków, o których mowa w punkcie II decyzji, ma na celu zapewnienie, że każdy konsument, który zawarł ze Spółką umowę z Przedsiębiorcą w oparciu o wzorce umów zawierające postanowienia, o których mowa w punkcie I niniejszej decyzji, otrzyma informację, iż ww. postanowienia zostały uznane za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹§1 k.c., a tym samym że nie są one dla niego wiążące.

Uwzględniając powyższe, orzeczono jak w pkt II sentencji.

III.

Rozstrzygnięcie w pkt III sentencji decyzji

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 3a *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego

w art. 23a ustawy. Art. 106 ust. 3 ww. ustawy, wskazujący sposób obliczania obrotu, przewiduje m.in. w pkt 1, że obrót oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat - w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości.

Jednocześnie art. 106 ust. 5 ustawy stanowi, że w przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 uwzględnia średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary.

Z informacji przekazanych przez Spółkę wynika, że jej obrót w 2019 r. miał wartość ujemną i wyniósł [***] zł. W tej sytuacji nie ma potrzeby przeliczania wartości obrotu z uwzględnieniem średniego kursu euro i jednocześnie należy przyjąć, że obrót Spółki w 2019 r. jest niższy niż 100 000 euro. Powyższe uzasadnia zastosowanie przy nałożeniu na Spółkę kary pieniężnej art. 106 ust. 5 ustawy.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że obrót Spółki w 2018 r. wyniósł [***] zł, w 2017 r. obrót wyniósł [***] zł. Średni obrót w kolejnych trzech latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary wynosi [***] zł.

Kara pieniężna za naruszenie zakazu określonego w art. 23a ustawy ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu. Należy zwrócić uwagę, że przepisy *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* nie określają jakichkolwiek przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 ustawy te okoliczności, które Prezes UOKiK ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. Są to w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także: okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy).

Ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu bierze również pod uwagę okoliczności łagodzące oraz obciążające, które wystąpiły w sprawie. Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 ustawy, okolicznościami łagodzącymi są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie naruszenia przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem UOKiK w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania. Wśród zamkniętego katalogu okoliczności obciążających art. 111 ust. 4 pkt 2 ustawy wymienia: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonanym naruszeniem, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.

Prezes Urzędu uznał, że okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności możliwe negatywne skutki zastosowania ww. postanowień dla interesów konsumentów, uzasadniają nałożenie na Spółkę kary pieniężnej.

W omawianym przypadku zdecydowano o nałożeniu jednej kary pieniężnej z tytułu stosowania klauzul z punktów I.1. i I.2 sentencji niniejszej decyzji, gdyż ich zakwestionowana treść normatywna jest tożsama - dotyczy mechanizmu automatycznego przedłużenia umowy w przypadku niezłożenia przez konsumenta oświadczenia w określonym czasie.

Ocena zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje na nieumyślne naruszenie przez Spółkę zakazu wyrażonego w art. 23a ustawy. W opinii Prezesa UOKiK, Spółka naruszyła zasady ostrożności w relacjach z konsumentami. Należy podkreślić, że jako profesjonalista Spółka ma obowiązek w swoich działaniach skierowanych wobec konsumentów uwzględnić obowiązujące przepisy prawa, w tym określające, jakie postanowienia mogą spełniać przesłanki niedozwolonych postanowień umownych. Z racji posługiwania się wzorcem umownym w obrocie z konsumentami, Spółka powinna zwrócić szczególną uwagę na przepisy art. 385¹ § 1 i art. 385³ k.c. oraz zakaz wynikający z art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Uwzględnienie przez Spółkę tych przepisów, z uwagi na zawodowy charakter prowadzonej działalności, nie wymaga zachowania szczególnej bądź nadzwyczajnej staranności. Dlatego Prezes Urzędu uznał, że stwierdzone w niniejszym postępowaniu naruszenia są skutkiem niedochowania przez Spółkę należytej staranności.

Rozstrzygając o wadze tych naruszeń Prezes UOKiK uwzględnił również okres ich trwania, który w odniesieniu do zakwestionowanych postanowień przekroczył 1 rok.

Oceniając szkodliwość ww. postanowień Prezes Urzędu wziął pod uwagę ich bezpośredni wpływ na sytuację ekonomiczną konsumenta. Przewidziany w tych postanowieniach mechanizm automatycznego przedłużenia umowy w przypadku niepodjęcia przez konsumenta określonych działań (niezłożenia oświadczenia w określonym czasie), skutkuje związaniem konsumenta umową ze Spółką na dalszy, wielomiesięczny czas oznaczony na dotychczasowych warunkach promocyjnych, a więc przy zastosowaniu przyznanych już ulg. Konsument nie może zakończyć nawiązanego w ten sposób stosunku umownego bez konsekwencji finansowych, tj. bez obowiązku zwrotu Spółce odpowiedniej części przyznanej mu ulgi w opłatach. W celu uniknięcia tego kosztu konsument może jedynie kontynuować przedłużoną umowę terminową, ponosząc opłatę abonamentową na rzecz Spółki. Zdaniem Prezesa UOKiK, na szkodliwość ww. postanowień wpływa także ich uciążliwość dla konsumenta, wyrażająca się w obowiązku podjęcia określonych czynności - złożenia stosownego oświadczenia i dotrzymania terminu, w którym powinno być złożone, aby zapobiec automatycznemu przedłużeniu umowy na kolejny czas oznaczony.

W ocenie Prezesa Urzędu, ww. okoliczności przesądzają o ustaleniu kwoty bazowej kary na poziomie [***] % średniego obrotu osiągniętego przez Spółkę w latach 2017-2019 r., tj. [***] zł.

W procesie kalkulacji kary Prezes UOKiK wziął ponadto pod uwagę okoliczność obciążającą, tj. znaczny zasięg terytorialny naruszenia. Uwzględnienie przedmiotowej okoliczności jest skutkiem prowadzenia przez Spółkę działalności gospodarczej, w tym występowania skutków praktyki, na terenie całego kraju. Z ww. przyczyny Prezes Urzędu podwyższył kwotę bazową kary o 30%.

Jednocześnie Prezes Urzędu uwzględnił, że Spółce nie można przypisać umyślności działania, a więc zamiaru naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ostatecznie zatem Prezes Urzędu nałożył na Spółkę karę pieniężną w wysokości 108 806 zł po zaokrągleniu, co stanowi [***] % średniego obrotu Spółki osiągniętego w latach 2017 - 2019 i [***] % kary maksymalnej, co oznacza, że mieści się w granicach wyznaczonych przez art. 106 ust. 1 pkt 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu, nałożona na Spółkę kara jest adekwatna do okoliczności, a także okresu, stopnia i skutków rynkowych stwierdzonych naruszeń przepisów ustawy. Kara pełni funkcję represyjną, stanowiąc sankcję i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy oraz prewencyjną, zapobiegającą ponownemu ich naruszeniu przez Spółkę. Nie bez znaczenia jest również jej walor wychowawczy, odstraszający innych przedsiębiorców świadczących usługi telekomunikacyjne przed stosowaniem we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w pkt III sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

IV.

Rozstrzygnięcie w pkt IV sentencji decyzji

Art. 77 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* przewiduje, że jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 powołanej ustawy, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Należy zauważyć, że *ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów* nie zawiera wyczerpujących regulacji dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Art. 83 ww. ustawy stanowi jednak, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy *ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego*. Stosownie do art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Do kosztów przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania zaliczono, zgodnie z art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, poniesione koszty doręczenia pism Spółce w wysokości 44,30 zł.

Wymienione wyżej koszty należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji na podany powyżej rachunek bankowy.

POUCZENIE

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego - od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i w Krakowie, Pl. Szczepański 5, 31 - 011 Kraków.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt IV rozstrzygnięcia niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz stosownie do art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego i art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie, Pl. Szczepański 5, 31 - 011 Kraków.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 1 i ust 2 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 755 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1 000,00 zł, natomiast zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500,00 zł.

Zgodnie z art. 103 *ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazata, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Zgodnie z art. 105 ust. 1 *ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1 i § 3-4 *Kodeksu postępowania cywilnego* strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Waldemar Jurasz
Dyrektor Delegatury UOKiK w Krakowie

Otrzymują:

1. Twoja Telekomunikacja Sp. z o.o.
Al. Jerozolimskie 123A, 02-017 Warszawa
2. RKR a/a.

